

DOROTA SZCZEŚNIAK
JOANNA RYMASZEWSKA

Agresja pacjenta chorego psychicznie

Przemoc – agresja – pobudzenie

W literaturze przedmiotu istnieje wiele definicji agresji, która często jest utożsamiana z pojęciem przemocy. Światowa Organizacja Zdrowia podkreśla jednak zróżnicowanie pojęciowe między przemocą a agresją, zgodnie z którym przemoc rozumiana jest jako „celowe użycie siły fizycznej, zagrażające lub rzeczywiste, przeciwko sobie, komuś innemu lub przeciwko grupie czy społeczności, co powoduje lub jest prawdopodobne, że spowoduje zranienie, fizyczne uszkodzenie, śmierć, ból psychologiczny, zaburzenie rozwoju lub deprivację” [1]. Agresja jest zjawiskiem bardziej obszernym definicyjnie. Jest to forma zachowania ukierunkowująca niezadowolenie czy gniew na siebie (autoagresja), inne osoby (agresja słowna lub fizyczna) lub przedmioty z otoczenia. Dodatkowo nie należy mylić agresji z agresywnością będącą cechą osobowości, która przejawia się stałą gotowością do reagowania agresją w odpowiedzi na wywołujące ją bodźce. Agresywność natomiast powiązana jest z wrogością, która bazuje na poczuciu gniewu i może prowadzić do werbalnej i behawioralnej agresji. W kontekście psychiatrycznym istotnym pojęciem jest także pobudzenie, które jest fizjologiczną i psychiczną reakcją organizmu wiążącą się ze zwiększonym napędem psychoruchowym, napięciem emocjonalnym i ograniczeniem lub brakiem kontroli impulsów. Pobudzenie wymaga opanowania, gdyż zwykle jego konsekwencją są zachowania agresywne oraz akty przemocy [2].